

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Dato 5 .oktober 2011
JHB/PF

Høring - forslag om offentlig godkjenningsordning i renholdsbransjen

Det vises til høring datert 7. juli 2011, om overnevnte.

I høringsbrevet vises det til forslaget om godkjenningsordning og "forslag om id-kort i renholdsbransjen som var ute på høring i 2010.

NHO Service støtter forslaget til ny ordning fullt ut. Det bør imidlertid også etableres en oversiktlig nettportal som gjør det enklere for alle aktører (herunder ansatte) til å bidra til optimalisere effektene av tiltakene. Forslaget og begrunnelse for "nettknutepunktet", følger på side 2.

NHO Service støtter forslaget

NHO Service var i høringsbrev datert 7.juni 2010, kritisk til at ID-kortordningen ikke omfattet en bedre kontroll av selve virksomheten. NHO Service understreket i høringen at tiltakene mot sosial dumping må henge sammen, slik at ikke de enkelte tiltakene kun blir "rundingsbøyer" for de useriøse og mer kostbart byråkrati for de andre næringsdrivende.

Når det nå foreslås at ID-kort skal utstedes som en integrert del av selve godkjenningsordningen, vil dette styrke effekten av begge tiltak. Integreringen av ID-kortordningen vil sikre enn viss fortløpende kontroll av de kravene som kreves oppfylt for godkjenning. Dette gir godkjenningsordningen og en eventuell tilbaketrekking av godkjenningen ved mislighold, en mulighet til å fange opp de bedrifter som velger å bryte forutsetningene for den opprinnelige godkjenningen.

NHO Service mener forslaget er meget gjennomtenkt og at den inneholder kontrollpunkter som sammen kan hindre en betydelig gruppe useriøse virksomheter fra å virke uforstyrret i markedet. Det er derfor sentralt at ordningen omfatter hvert av de kontrollelementer som nå foreslås.

NHO Service er derfor grunnleggende positiv til helheten i departementets forslag. Gjennom forslaget til godkjenningsordning og ID kort, vil myndighetene nå etablere en nødvendig flanke mot kreativiteten til useriøse. Den vil øke gjennomsiktligheten i markedet, og således gi grunnlag for bedre kontrollmulighetene av arbeidslivet i bransjen og at dette er i tråd med lovverket. Uten de nevnte særskilte tiltakene fra myndighetenes side, har tiårs av erfaring vist at useriøse virksomheter har hatt et "for stort manøvreringsrom" til å bli rammet effektivt av de ordinære kontrollordninger.

Foreslått godkjenningsordningen vil fungere godt sammen med partene i arbeidslivets egne tiltak for de renholdsvirksomheter som satser på et ordnet arbeidsliv og økt profesjonalitet i sitt virke.

Det legges videre til grunn at departementet er åpne for at de erfaringer som aktørene får med ordningen kan formidles fortløpende, slik at eventuelle virkninger som er i strid med målsetningen kan korrigeres. For eksempel kan det reises spørsmål om godkjennelsen bør begrenses til en fastsatt periode på 2-3 år. NHO Service vil imidlertid avvente en endelig oppfatning av dette til man høster erfaring med samspillet mellom kontroll av ID-kort og godkjennelsesprosessen.

Et annet spørsmål i samme gate er hvordan listen over godkjente bedrifter vedlikeholdes, slik at man over en periode på fem år ikke drukner i bedrifter som er inaktive eller enkeltpersonsselskap som organiseres via et "kontraktselskap" uten ansatte renholdere. Spesielt gjelder dette utviklingen med enkeltpersonsselskap som skulle vært ansatt i den virksomheten som har kontrakten. Av disse grunner bør ordningen minimum kreve at bedriften har hatt registrert omsetning av renholdstjenester de siste to årene fra godkjennelsestidspunktet og bekreftelse på ønske om opprettholdelse av godkjennelsesstatus, for å beholde godkjennelsen. Inaktive virksomheter innen renhold over to år, bør slettes.

Basert på de forutsetningene som nevnt ovenfor, har NHO Service ingen øvrige merknader.

Det er imidlertid viktig med fremdrift i etableringen av ordningen. I den anledning er NHO Service åpne for alle roller organisasjonen kan spille for at både etableringen og tiltenkte virkninger oppnås.

Full effekt av tiltak - forslag om etablering av renholdsportal

Effekten ved etablering av overnevnte ordning, må kunne utnyttes effektivt av de som har kunnskap eller en rolle i å avdekke useriøsitet på enklest mulig måte. Eller tilsvarende, hvordan skal de seriøse unngå å snuble i de nye tiltakene?

De rapporter som FAFO nylig har avgitt til departementet, gir inntrykk av at betingelsene for å fungere destruktivt i markedet: er at virksomheten er lite synlig, raske til å gjøre formelle endringer som for eksempel foretaksnavn, adresseendringer eller gå konkurs for så å gjenoppstå som en annen virksomhet, kunder og ansatte med begrenset kunnskap om rettigheter og høy terskel for å melde fra til tilsyn, tilsyn som leter i blinde og som får informasjon for sent til å avverge skade for ansatte og det seriøse markedet.

Som tidligere nevnt har godkjennelsesordning en mindre sterk side ved at den nødvendigvis også må basere seg på informasjon som virksomheten selv gir og at i det øyeblikket godkjennelsen er gitt, så er det begrenset med fortløpende oppfølging av kravene. Dette avhjelpes noe, ved at ID-kort innretningen periodisk vil kreve at deler av dokumentasjonen må forelegges på nytt.

Det må imidlertid være et mål at støttesystemer til godkjennelsesordningen og andre tiltak bidrar til tilføre ordningen et noe mer dynamisk informasjonsbilde av virksomheten enn godkjennelsestidspunktets "øyeblikksbilde". Spesielt virksomheter som er nyetablert, hvor en del formalia krav ikke vil avdekke historikken til eiere, eierskifter eller aktørene knyttet til virksomheten. En slik kontroll av eiere og driftere på godkjennelsestidspunktet ville ha vært gunstig, men kan utløse en for tidskrevende kontrollordning.

Likevel, er det slik at en del av virksomhetene som er spesialister på å operere under radaren, gjør dette ved å fremskaffe dokumentasjon som synes å være i orden. Ved å introdusere ett knutepunkt (nettportal) for alle som har en rolle eller får kunnskap om virksomhetens egentlige liv, vil dette gi:

- økt brukervennlighet for kjøpere av tjenestene,
- gjøre det enklere for kontrollmyndigheter for å identifisere problembedrifter i tidlige fase og
- gi ansatte av ulik bakgrunn en mulighet til å oppsøke de rettigheter de har

på ett sted.

Det foreslås derfor en nettportal med ulike funksjoner som når de som er involvert i handel med renholdstjenester, dvs. kunder, ansatte, virksomheter og kontrollmyndigheter.

I motsatt fall henvises brukere og tilsyn til en mengde forskjellige informasjonssider, noe som reduseres effekten av de tiltak som både myndigheter og arbeidslivets parter etablerer. Det må derfor være en målsetning å utnytte synergien av de forskjellige tiltakene.

Forslag til innhold på portal:

- **Oversikt over godkjente virksomheter:**
- **Søk på offentlig informasjon om virksomheten (gratis)**
- **Konkurskarantene søk (gratis)**
- **Ansattes "bekymringsmeldingsportal" (Bedriftens org.nr – direkte til arbeidstilsynet)**
 - Får ikke ansettelseskontrakt/ må skrive flere ansettelseskontrakter
 - Ved allmenngjøring: Får ikke mistelønn, mv.
 - Bedriften gir ikke HMS –opplæring (?)
 - Arbeider overtid uten overtidslønn
- **Kunders "bekymringsmeldingsportal" (Bedriftens org.nr – direkte til skatteetat)**
 - Er blitt oppfordret til å betale kontant
 - Får ikke kvittering for hele beløpet
 - Har ansatte som regelmessig ikke kan fremvise ID-kort
- **Informasjon og veiledning for kjøp av renholdstjenester**
 - Allmenngjøring (hva betyr det for meg som kunde eller ansatt)
 - Linker til DIFI , Faginformatjon (nettsider, forbrukerrettigheter, arbeidet mot svartarbeid (skattemyndigheter)
- **Informasjon på ulike språk til ansatte og bedriftsledere om rettigheter i arbeidslivet**

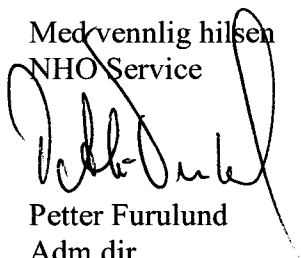
Nærmere kommentarer til nettstedet:

- *Godkjente virksomheter:* Det vil gi enkelt tilgang til å se hvem man kan kjøpe fra. Det er lettere å markedsføre ett knutepunkt for informasjon enn å få marked og kunder til å huske ulike registre og nettjenester.
- *Søk på samlet offentlig informasjon:* Vil lette private og offentlige kunders muligheter til å se selskapets historikk.
- *Konkurskarantene søk:* Kunden vil ofte få kontakt med de egentlige eierne. Selv om godkjennelsesordningen trolig ikke vil fange opp dette, kan kunden søk gjøre det mer effektivt å stille spørsmål i tidlig fase. Søkemulighetene bør være gratis.
- *Ansattes "bekymringsmeldingsportal":* Kan gi mulighet for ansatte eller andre å gi arbeidstilsynet hint om hvor man bør konsentrere tilsyn. Tanken bak dette er ikke å respondere på hver melding, men der hvor noe er systematisk galt vil dette gi indikasjoner av et visst omfang. Det bør være utvalgte temaer, slik at ikke enhver individuell arbeidssituasjon omfattes.
- *Kunders "bekymringsmeldingsportal":* Tilsvarende for kunder som for ansatte.
- *Informasjon og veiledning for kjøp av renholdstjenester:* Pedagogisk veiledningsmateriell for alle aktører om spesielle regler.

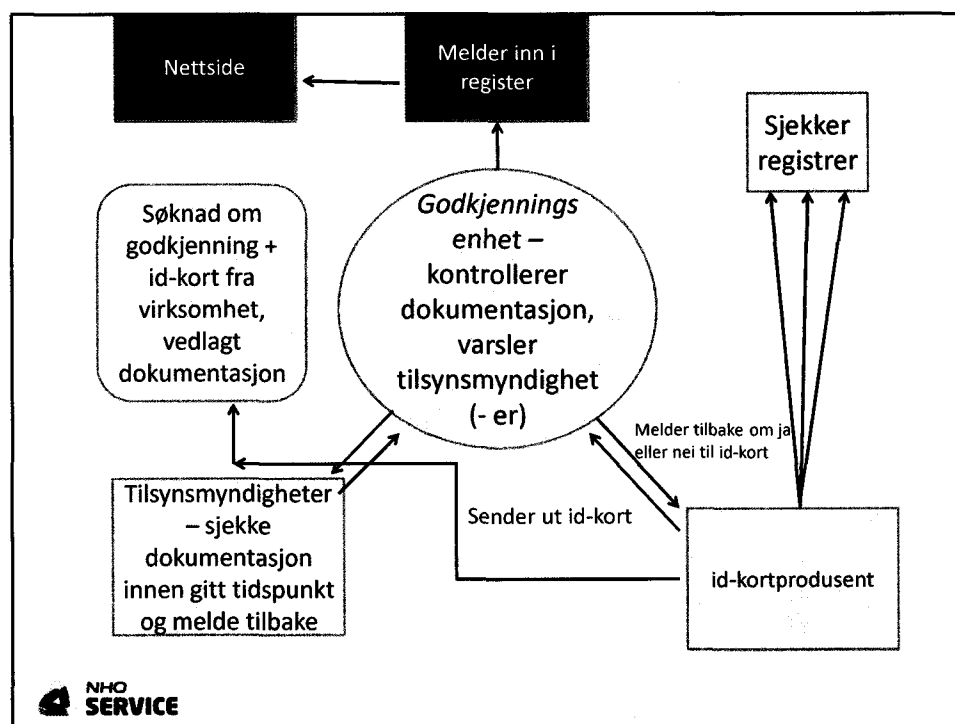
NHO Service mener at dette vil: gi kundene og myndigheter en enkel oppdatert markedsoversikt, øke nytten av tilgjengelige offentlige opplysninger, forsterket fokus på lovforhold som useriøse systematisk bryter, forenklet rapportering (lovbrudd indikator). Dvs. mer effektiv og fortløpende samfunnskontroll.

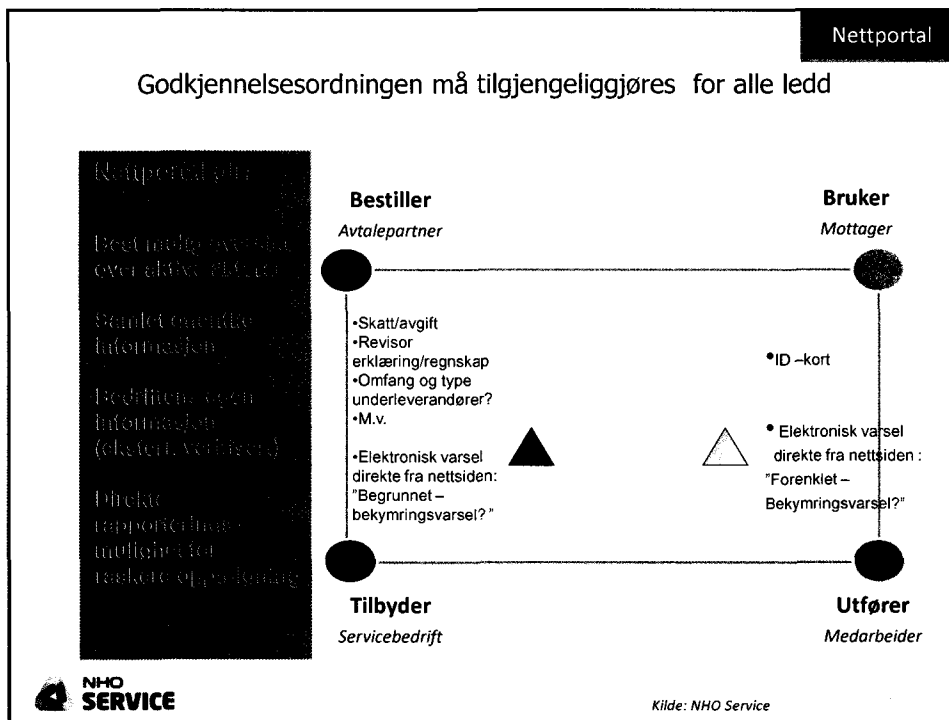
Det tilføyes at overnevnte forslag til skisse av nettportal, er ment å være et konsept for utvikling.

Med vennlig hilsen
NHO Service

Petter Furulund
Adm.dir

Nettside/portal: "Renholdsportal"

- **Samlet offentlig informasjon**
 - Selskap/konsernforhold
 - Økonomisk informasjon
- **Konkurskarantene søk**
- **Ansattes "bekymringsmeldingsportal" (Bedriftens org.nr)**
 - Får ikke ansettelseskontrakt
 - Må skrive flere ansettelseskontrakter
 - Allmenngjøring: Får ikke mistelønn, mv.
 - Har ikke fått pålagt HMS-opplæring (?)
 - Mottar ikke lønn for overtid
- **Kunders "bekymringsmeldingsportal" (Bedriftens org.nr)**
 - Er blitt oppfordret til å betale kontant
 - Får ikke kvittering for hele beløpet
 - Har ansatte som ikke kunne fremvise ID-kort
- **Informasjon og veiledning for kjøp av renholdstjenester**
- **Informasjon til ansatte og bedriftsledere på ulike språk om rettigheter i arbeidslivet**

- **Mulig frivillig data fra bedriften?**
 - Bedriftens hjemmeside
 - Om virksomheten har tariffavtale og med hvem
 - Annet ?

NHO SERVICE